

reflektory ty pokládati za dostatečné opatření proti úrazu při spouštění závor a o to tu jde. Poněvadž, jak zjištěno, zábrany samy osvětleny nebyly a také zvonkového zařízení se nedostává, byla tím pasantům odňata možnost, by za tmy závor, zejména při jich spouštění, vůbec mohli pozorovati a bylo zůstaveno jen vzdáleným obsluhovatelům závor, by oni sami se přesvědčili, zda je cesta volná. A tu již ze zjištění procesního soudu, že obsluhovatel závor přesvědčuje se nejen rozhledem, nýbrž i poslechem, zda není překážek, nasvědčuje tomu, že rozhled sám vždycky nestačí, patrně za tmy při husté mlze neb vánici, zvláště, byl-li by blížící se povoz jen slabě osvětlen aneb jde-li jen chodec, který pravidelně světla neužívá a použití není ani povinen. Uváží-li se k tomu, že při větším množství napadlého sněhu může selhati i poslech, jest zřejmo, že ani kontrola obsluhovatele závor není dostatečnou zárukou k zabránění úrazu. Za těchto okolností nutno tedy považovati spouštění závor, jímž přivoděn byl žalobcův úraz, za tmy za příhodu v dopravě, poněvadž se nedostávalo zařízení k bezpečnému, tedy normálnímu provozu nezbytného, domněnka Šu 1 cit. zák. jest plně účinnou a dráha zásadně ručí za úraz, jež žalobce utrpěl. Dle toho, co bylo uvedeno, sbíhalo by se však s ručením dráhy také zavinění a tudíž ručení žalobcovo na tomto úrazu (§ 1304 obč. zák.), neboť dle zjištění procesního soudu nebyl žalobcův povoz opatřen světlem, což nejen že se přičilo ustanovení Šu 9 zákona ze dne 15. června 1866, čís. 47 ř. zák., ale bylo tím závažnějším opomenutím, poněvadž žalobce, jsa znalým poměrů a věda, že vlak ještě nepřešel, jak rovněž bylo zjištěno, riskoval za tmy s neosvětleným vozidlem jízdu přes koleje. Za tohoto stavu věci nebylo důvodu, aby konána byla ještě další šetření, poněvadž zjištění procesního soudu poskytují dostatečný podklad ku právnímu posouzení věci, a bylo proto rozhodnouti jak se stalo.

Čís. 4555.

Rodiče jsou povinni, třebas dcera žádala za zřízení nebo doplnění věna teprve později, vyhověti této žádosti podle stavu majetku v době sňatku dcery.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1925, R I 9/25.)

Žádost dcery, jež se provdala v roce 1903, za doplnění věna o ba nižší soudy zamítly, rekursní soud z těchto důvodů: Podle Šu 1220 obč. zák. jsou rodiče nevěsty povinni, dáti jí při sňatku věno přiměřené jejich stavu a jmění, nemá-li nevěsta k tomu jmění vlastního; podle Šu 1223 obč. zák. nevěsta, jež své věno, totiž věno, jaké jí v době sňatku náleželo dle stavu a jmění rodičů, již obdržela, není oprávněna žádati nové věno. Rodiče jsou povinni již při prvním provdání se své dcery dáti jí přiměřené věno; v této době nárok vzniká a stává se splatným. Neobdrží-li dcera hned v této době buď žádaného věna, nebo neobdrží-li ho v přiměřené výši, neztrácí tím sice zákonného nároku na věno nebo na doplnění věna, ale původní rozsah dotační povinnosti ro-

dičů se nezmění postupem času. Rodiče jsou tudíž, i když dcera žádá za zřízení neb doplnění věna teprve později, povinni vyhověti této žádosti, podle stavu a majetku v době sňatku dcery. Z pojmu věna, jakož i z citovaného již ustanovení Šu 1218 obč. zák. vyplývá, že pro vyměření věna směrodatným jest jednak manželův stav v době sňatku, jednak jmění osoby věnem povinné v čase, kdy dcera, zřízení nebo doplnění věna požadující, se provdala. Názor stěžovatelky, že rozhodným jest stav jmění v době podání návrhu žadatelky, jest mylným, neboť stav jmění matky žadatelčiny v době podání návrhu byl by rozhodným pouze tehdy, kdyby se tato odvolávala na svoji nemožnost věno zřídit. V tom případě slušelo by dle Šu 1221 obč. zák. vyšetřiti jmění osoby povinné v době podání návrhu a dle toho věno vyměřiti. Posléze citované ustanovení zákona má na mysli, by pro případ zhoršení se majetkových poměrů rodičů nevedlo vymáhání věna k hospodářské zkáze rodičů, jak též vyplývá z rozhodnutí nejvyššího soudu, jehož se stěžovatelka dovolává. Správnosti vysloveného názoru nasvědčuje též rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. července 1920 Rv I 402/20 čís. sb. 572. V dalším vyvodil rekursní soud ze zjištěných skutečností, že věno dané navrhovatelce v době sňatku bylo přiměřeným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Proti srovnalým usnesením nižších soudů lze podati dovolací rekurs k nejvyššímu soudu pouze z důvodů patrné protizákonnosti, zmatečnosti řízení, neb rozporu se spisy (§ 16 nesp. pat.). Stěžovatelka vytýká, že usnesení rekursního soudu zřejmě odporuje zákonu (předpisu Šu 1221 obč. zák.) proto, že nebyly vyšetřeny a zjištěny okolnosti rozhodné pro výši věna. Vytýká tudíž vadnost dosavadního řízení a tím i jeho zmatečnost, totiž nedbání zásad řízení nesporného, stanovených v Šu 2 odstavec druhý čís. 4 a 5 nesp. pat. Dovolací soud sdílí však plně právní náhled rekursního soudu, na jehož správné vývody se poukazuje a nepokládá řízení za neúplné pro nepředsevzetí soudního odhadu, poněvadž zákonem předepsáno není, nýbrž naopak má soud šetrným způsobem zjistiti majetek rodičů k dotaci povinných a to se stalo.

Čís. 4556.

Lhůta k dovolání čítá se od doručení rozsudku odvolacího soudu právnímu zástupci zřízenému pro řízení opravné, třebaž pro řízení v prvé stolici byl zřízen jiný právní zástupce. Lhostejno, že právní zástupce sezna obsah napadeného rozsudku již dříve jiným způsobem.

Spoluvlastníci mohou se domáhati žalobou rozdělení společné nemoovitosti na dva rovnocenné byty a přenechání jednoho bytu k výhradnému bydlení. Nejde tu o »důležitou změnu« společné věci. Rozdělení bytů nelze ponechat teprve řízení exekucímu.

Vyrovňovací dlužník nepozbývá působnosti ku sporu.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1925, Rv I 1555/24.)